

Bezinning 574: Ik ben

Johannes 8,21-30 = veertigdagentijd 5° week dinsdag

Het Woord

Hij nam opnieuw het woord en zei: 'Ik ga weg, en u zult Me zoeken. Maar u zult in uw zonden sterven. Waar Ik naartoe ga, daar kunt u niet komen.' De joden zeiden: 'Hij zal toch geen zelfmoord plegen, dat Hij zegt dat Hij ergens naartoe gaat waar wij niet kunnen komen?' Jezus vervolgde: 'U bent van beneden, Ik ben van boven; u hoort bij deze wereld, Ik hoor niet bij deze wereld. Ik heb tegen u gezegd dat u in uw zonden zult sterven, want als u niet gelooft dat Ik het ben, zult u inderdaad in uw zonden sterven.' 'Wie bent u dan?' vroegen ze. Jezus zei: 'Wat Ik vanaf het begin al tegen u gezegd heb. Ik heb veel over u te zeggen, en veel in uw nadeel, maar Ik zeg tegen de wereld wat Ik gehoord heb van Hem die Mij gezonden heeft, en Hij is betrouwbaar.' De mensen begrepen niet dat Hij over de Vader sprak. 'Wanneer u de Mensenzoon hoog verheven hebt,' ging Jezus verder, 'dan zult u weten dat Ik het ben, en dat Ik niets uit Mijzelf doe, maar over deze dingen spreek zoals de Vader het Mij geleerd heeft. Hij die Mij gezonden heeft, is bij Mij. Hij heeft Me niet alleen gelaten, omdat Ik altijd doe wat Hij wil.'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Jezus verwijst in het Johannesevangelie geregeld naar zijn sterven en heengaan naar de Vader. Maar Hij zegt het ook hier omfloerst: 'Waar ik heen ga, zijt gij niet bij machte te komen.' Dit is een herhaling. De eerste maal vroegen de joden zich af of Hij zou uitwijken naar geloofsgenoten in het buitenland (Johannes 7,45). Nu botsen we op een tweede misverstand: ze vragen zich af of Jezus zelfmoord wil plegen.

Al even omfloerst is de uitspraak 'Ik ben van boven.' Al heft Hij de sluier nogal ver op: 'Ik ben niet van deze wereld.' En toch begrijpen ze Jezus niet. Ook dat is een constante in het vierde evangelie. Johannes zegt het zelfs duidelijk: ze herkennen niet dat Jezus over de Vader spreekt.

Midden deze tekst staat de meest centrale vraag van de vier evangelies: 'Wie bent U?' Op die vraag geven de evangelisten hun antwoord, elk met zijn accenten, taal en benaderingswijze. Het diepste antwoord in dit fragment is heel zeker 'Ik ben.' Het staat er tweemaal. Het is het diepste theologisch antwoord: Jezus is de Zoon van God en moet dus omschreven worden met dezelfde naam waarmee de Heer zich aan Mozes op de Sinaïberg openbaarde: 'Ik ben die ben', of 'Ik ben die er zal zijn.'

Opnieuw verwijst Jezus tenslotte naar zijn zeer diepe eenheid met de Vader. Hij zegt alleen wat de Vader Hem leerde en doet alleen wat de Vader wil. En de Vader is altijd bij Hem. Alleen vanuit die eenheid tussen Vader en Zoon kunnen we Jezus volkomen begrijpen.

Het Woord in mijn leven

Aanvaard ik voldoende dat ik uit mezelf niet in de hemel kan komen? Erken ik dat mijn verstand tekort schiet om Jezus ten diepste te begrijpen? Brengt mijn geloof me wel zo ver? Wat leert de Vader mij? Wat wil Hij van mij?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
U bent van de Vader.
Hij leert U alles
wat U ons leert.
U doet alles wat Hij wil.
U kent ons arm verstand,
onze menselijke traagheid
om U te kennen,
om U te begrijpen.
Openbaar U aan ons,
zodat we in U geloven.
Doe wat we zelf niet kunnen:
haal ons naar U toe,
breng ons thuis
in Uw unieke relatie
met Uw en onze Vader. Amen.

© Eric Haelvoet 2016